

**ULUSLARARASI KATILIMLI
ÇOCUK GELİŞİMİ VE NÖROLOJİSİ
SEMPOZYUMU**

**SAĞLIKLI GELİŞİM İÇİN
HAREKETE GEÇİN**

29-30 NİSAN 2017

BİLDİRİ KİTABI

Copyright 2018

Bu kitabın basıl, yayım ve satış hakları Üsküdar Üniversitesi'ne aittir.

Üsküdar Üniversitesi'nin izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, elektronik, mekanik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.

ISBN 978-605-9596-09-1

**ULUSLARARASI KATILIMLI
ÇOCUK GELİŞİMİ VE NÖROLOJİSİ SEMPOZYUMU
BİLDİRİ KİTABI**

Editörler: Prof. Dr. Nilgün SARP

Arş. Gör. Begüm GAMİŞ

SAĞLIK BİLİMLERİ
FAKÜLTESİ

— ÇOCUK GELİŞİMİ VE NÖROLOJİSİ SEMPOZYUMU —

SAĞLIKLI GELİŞİM İÇİN HAREKETE GEÇİN

29-30 NİSAN 2017 SAAT: 09.00-17.00

ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ MERKEZ YERLEŞKE NERMİN TARHAN KONFERANS SALONU
ALTUNİZADE MAH. HALUK TÜRKSOY SK. NO:14 ÜSKÜDAR / İSTANBUL

www.cgnsempozyumu.com

Çocuk Gelişimi ve Nörolojisi Sempozyumu, Sağlık Bilimleri Fakültesi – Çocuk Gelişimi Bölümü tarafından düzenlenmektedir.

0216 400 22 22

[uskudaruniversitesi](https://www.facebook.com/uskudaruniversitesi)

[uskudaruni](https://twitter.com/uskudaruni)

[uskudaruniversitesi](https://www.youtube.com/uskudaruniversitesi)

[uskudaruni](https://www.instagram.com/uskudaruni)

www.uskudar.edu.tr

Sempozyum Onur Kurulu

Üsküdar Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nevzat TARHAN

Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Haydar SUR

Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı

Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Gelişimi Bölüm Başkanı Prof. Dr. Nilgün SARP

Sempozyum Düzenleme Kurulu

Yrd. Doç. Dr. Aynur AKINCI AYDOĞAN

Yrd. Doç. Dr. Hamiyet SAYAN

Yrd. Doç. Dr. Meliha KIRKINCIOĞLU

Öğr. Gör. Neşe ŞEKERCİ

Öğr. Gör. Ümit ERTEM

Uzm. Aşim İNCESULU

Arş. Gör. Begüm GAMİŞ

Çocuk Gelişimi ve Eğitimcileri Derneği (CGE-DER) İstanbul Şubesi

Bilim Kurulu

Prof. Dr. Nevzat TARHAN

Üsküdar Üniversitesi / İstanbul

Prof. Dr. Haydar SUR

Üsküdar Üniversitesi / İstanbul

Prof. Dr. Nilgün SARP

Üsküdar Üniversitesi / İstanbul

Prof. Dr. Oğuz TANRIDAĞ

Üsküdar Üniversitesi / İstanbul

Prof. Dr. Ahmet ALTINDAĞ

Ankara Üniversitesi / Ankara

Prof. Dr. Aynur BÜTÜN AYHAN

Ankara Üniversitesi / Ankara

Prof. Dr. Aysel KÖKSAL AKYOL

Ankara Üniversitesi / Ankara

Prof. Dr. Banu ANLAR
Hacettepe Üniversitesi / Ankara
Prof. Dr. Figen GÜRSOY
Ankara Üniversitesi / Ankara
Prof. Dr. Figen TURAN
Hacettepe Üniversitesi / Ankara
Prof. Dr. Gülen BARAN
Ankara Üniversitesi / Ankara
Prof. Dr. Güler CİMETE
Üsküdar Üniversitesi / İstanbul
Prof. Dr. İsmihan ARTAN
Hacettepe Üniversitesi / Ankara
Prof. Dr. Kalbiye YALAZ
Hacettepe Üniversitesi / Ankara
Prof. Dr. Neriman ARAL
Ankara Üniversitesi / Ankara
Prof. Dr. Nilgün BAYSAL METİN
Hacettepe Üniversitesi / Ankara
Prof. Dr. Pınar BAYHAN
Hacettepe Üniversitesi / Ankara
Prof. Dr. Sinan CANAN
Üsküdar Üniversitesi / İstanbul
Prof. Dr. Tayfun UZBAY
Üsküdar Üniversitesi / İstanbul
Prof. Dr. Türker KILIÇ
Bahçeşehir Üniversitesi / İstanbul
Prof. Dr. Meziyet ARI
Bilgi Üniversitesi / İstanbul
Doç. Dr. Arzu ÖZYÜREK
Karabük Üniversitesi / Karabük

Doç. Dr. Ender DURUALP

Ankara Üniversitesi / Ankara

Doç. Dr. Gülşen KÖSE

İstanbul Hamidiye Şişli Etfal Eğitim Ve Araştırma Hastanesi / İstanbul

Doç. Dr. Müdriye YILDIZ BIÇAKÇI

Ankara Üniversitesi / Ankara

Doç. Dr. Nurper SAVAŞ ÜLKÜER

Doç. Dr. Özcan DOĞAN

Hacettepe Üniversitesi / Ankara

Doç. Dr. Saniye BENCİK KANGAL

Hacettepe Üniversitesi / Ankara

Doç. Dr. Tayfun DOĞAN

Üsküdar Üniversitesi / İstanbul

Doç. Dr. Zeynep ÇETİN

Hacettepe Üniversitesi / Ankara

Yrd. Doç. Dr. Haktan DEMİRCİOĞLU

Hacettepe Üniversitesi / Ankara

Yrd. Doç. Dr. Hüseyin ÜNÜBOL

Üsküdar Üniversitesi / İstanbul

Sempozyum Sekreteri

Arş. Gör. Begüm GAMİŞ

Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Gelişimi Bölümü olarak, Çocuk Gelişimi ve Eğitimcileri Derneği işbirliği ile 29-30 Nisan 2017 tarihlerinde ilk kez “I. Uluslararası katılımlı Çocuk Gelişimi ve Nörolojisi Sempozyumu’nu düzenliyoruz.

Birinci Sempozyumun teması, “SAĞLIKLI GELİŞİM İÇİN HAREKETE GEÇİN” olarak belirlenmiştir.

Sempozyumda; davetli konuşmacılar, sunumlar, panel ve bilimsel araştırma sunumları yer alacaktır.

Uluslararası katılımlı Çocuk Gelişimi ve Nörolojisi Sempozyumunun Birincisi, eğitimcilerin, akademisyenlerin, psikologların, psikiyatristlerin, anne babaların ve idarecilerin bilgi ve deneyimlerini paylaşmalarını hedeflemektedir.

Sizleri 29-30 Nisan 2017 tarihlerinde ağırlamaktan onur duyacağız. Lütfen web sayfamızı ziyaret ediniz.

www.cgnsempozyumu.com

Sempozyumda görüşmek dileği ile.

Sempozyum Onursal Başkanı

Prof. Dr. Nevzat Tarhan

Sempozyum Düzenleme Kurul Başkanı

Prof. Dr. Nilgün Sarp

29 Nisan 2017 Cumartesi - Nermin Tarhan Konferans Salonu

- 9.00 – 9.45 **Açılış Konuşmaları**
Prof. Dr. Nevzat TARHAN
Prof. Dr. Nilgün SARP
Hilmi TÜRKMEN / Üsküdar Belediye Başkanı
Zihni SİNİR ile Yaratıcılık [Zeynep-İrfan SAYAN]
- 9.45 – 10.15 **Konferans**
Prof. Dr. Banu ANLAR
Konu: Beyin Gelişimini Görerek İnceleyelim
Looking at Brain Development
- 10.15 – 10.45 **Kahve Molası**
- 10.45 – 12.15 **Panel:** Beyin ve Mental İyi Oluş
- Moderatör**
Prof. Dr. Kalbiye YALAZ
- Konuşmacı:** Prof. Dr. Sinan CANAN
Konu: Beynin İnşası
- Konuşmacı:** Doç. Dr. Tayfun DOĞAN
Konu: Çocuklarda Mental İyi Oluş Ve Yaşam Kalitesi
- Konuşmacı:** Prof. Dr. Ahmet ALTINDAĞ
Konu: Çocukta Beyin Gelişiminde Anne Babalara Öneriler
- 12.15 – 13.00 **Öğle Yemeği**
- 13.15 – 14.00 **Konferans**
Prof. Dr. Kalbiye YALAZ
Konu: Erken Tanı Yöntemlerinin Önemi
- 14.00 – 15.45 **Serbest Bildiri Sunumları**
- 15.45 – 16.15 **Kahve Molası**
- 16.15 – 17.45 **Panel:** Çocuğun Nörolojik Gelişimi
- Moderatör:** Prof. Dr. Banu ANLAR
- Konuşmacı:** Doç. Dr. Gülşen KÖSE
Konu: Gelişimsel Geriliğin Nedenleri
- Konuşmacı:** Prof. Dr. Güler CİMETE
Konu: Nöromusküler Hastalıklı Çocuk Ve Ailelerinin Evde Bakımı
- Konuşmacı:** Prof. Dr. Tayfun UZBAY
Konu: Çocuklarda Nöropsikiyatrik İlaç Kullanım Emniyeti
- 18.00 – 20.30 **Kokteyl**

29 Nisan 2017 Cumartesi - Kuleli Salonu

- 10.45 – 12.15 **Panel: Beyin Gelişiminde Oyun ve Sanat**
Moderatör: Prof. Dr. Güler CİMETE
Konuşmacı: Uzm. Emine ERGÜN
Konu: Beyin Gelişiminde Oyunun Önemi
Konuşmacı: Fzt. Ebru ÖZKER BEYDİLLİ
Konu: Psikomotor Gelişim Odaklı Yaklaşım İle Çocuğa Ulaşma
Konuşmacı: Uzm. Emine BAUER
Konu: Sanat Terapisi
- 12.15-13.00 **Öğle Yemeği**
- 13.15-14.30 **Serbest Bildiri Sunumları**
- 14.30-15.00 **Kahve Molası**
- 15.00-16.00 **Panel: Çocuklarda Duyu Bütünleme**
Moderatör: Uzm. Ayşim İNCESULU
Konuşmacı: Doç. Dr. Defne KAYA
Konu: Yedi Duyumuz Ve Çocukta Gelişimi
Konuşmacı: Doç. Dr. Yıldız ERDOĞANOĞLU
Konu: Duyu Bütünleme Yetersizliği
Konuşmacı: Öğr. Gör. Shahram MOHSENİ
Konu: Otizmlı Çocuklarda Duyu Bütünleme: Ergoterapi Bakışı
Konuşmacı: Öğr. Gör. Zeynep BAHADIR AĞCE
Konu: Motor Beceri ve Koordinasyon: Ergoterapi Bakışı
Konuşmacı: Öğr. Gör. Çetin SAYACA
Konu: Motor Beceri ve Koordinasyon: Fizyoterapi Bakışı

Workshop 16.00-18.00

Sanat Terapi Atölyesi - Uzm. Emine BAUER (16.00-18.00)

Bütünleştirilmiş Eğitim ve BEP Atölyesi

Uzm. Funda KÖRKUSUZ POYRAZ & Uzm. Aysu KARACA & Uzm. Elif Ceren KAYA
(16.00-18.00)

Drama Atölyesi – Öğr. Gör. Gaye GÖKLÜ (16.00-18.00)

Montessori Atölyesi - Funda GÜRGAN (16.00-18.00)

Çocuk Gelişimi Değerlendirmeleri, Değerlendirmelerde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar Uzm. Selin ALPANDA & Uzm. Aslı SAZCI (16.00-18.00)

30 Nisan 2017, Pazar - Nermin Tarhan Konferans Salonu

9:30-10:15	Konferans - Key Note Speech Prof. Dr. Türker KILIÇ Konu: Yaşam Algımızı Değiştirebilecek Önemde 3 Bilimsel Gelişme
10:15 - 10:45	Kahve Molası
10:45- 12:15	Panel: Gelişimsel Bakış Açısı ve Disiplinler arası Yaklaşımlar Moderatör: Doç. Dr. Defne KAYA Konuşmacı: Prof. Dr. Neriman ARAL Konu: Neden Çocuk Gelişimi Konuşmacı: Dr. Bülent MADİ Konu: Çocukta Gelişim Desteği ve Multidisipliner Yaklaşımlar
12:15 - 13:00	Öğle Yemeği
13:15 - 14:45	Konferans Prof. Dr. Nilgün SARP & Prof. Dr. Oğuz TANRIDAĞ Konu: Dil ve Beyin
14:45 - 16:00	Serbest Bildiri Sunumları
16:00 - 16:30	Kahve Molası
16:30 - 17:00	Sempozyum Değerlendirme

30 Nisan 2017, Pazar - Kuleli Salonu

- 10:45- 12:15 **Panel: Erken Çocukluk Eğitimi ve Mentörlük**
Moderatör: Doç. Dr. Nurper SAVAŞ ÜLKÜER
Konuşmacı: Doç. Dr. Nurper SAVAŞ ÜLKÜER
Konu: 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündeminde Erken Çocukluk Gelişim Hedefleri Ve İzleme Göstergeleri
Konuşmacı: Yrd. Doç. Dr. Hüseyin ÜNÜBOL
Konu: Çocuk Gelişiminde Mentörlük
Konuşmacı: Dr Mehmet Ali TORUNOĞLU
Konu: Unicef Erken Çocukluk Eğitimi
- 12:15 - 13:00 **Öğle Yemeği**
- 13:15 - 14:45 **Panel: Farklı Gelişen Çocukları Destekleme Süreçleri**
Moderatör: Uzm. Demet GÜLALDI
Konuşmacı: Yrd. Doç. Dr. Aynur AKINCI AYDOĞAN
Konu: Özel Gereksinimli Çocukların Eğitim Sürecinde Çocuk Gelişimcinin Rolü
Konuşmacı: Uzm. Benal SARAÇOĞLU YARDIMCI
Konu: Özel Eğitim Gerektiren Çocuklarda Beyin Gelişimi
Konuşmacı: Mine NIŞLİOĞLU POWELL
Konu: Doğumdan Bugüne Bir Anne Olarak Yaşanan Süreç
Konuşmacı: Demet UYAR
Konu: Yaşam Sürecinde Farklı Çocukları Destekleme
- 14:45 - 16:00 **Serbest Bildiri Sunumları**
- 16:00 - 16:30 **Kahve Molası**

Workshop 17:45-18:00

Sanat Terapi Atölyesi - Uzm. Emine BAUER (16.00-18.00)

Bütünleştirilmiş Eğitim ve BEP Atölyesi

Uzm. Funda KÖRKÜSÜZ POYRAZ & Uzm. Aysu KARACA & Uzm. Elif Ceren KAYA (16.00-18.00)

Drama Atölyesi - Öğr. Gör. Gaye GÖKLÜ (16.00-18.00)

Montessori Atölyesi - Funda GÜRGAN (16.00-18.00)

Çocuk Gelişimi Değerlendirmeleri, Değerlendirmelerde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar
Uzm. Selin ALPANDA & Uzm. Aslı SAZCI (16.00-18.00)

İÇİNDEKİLER

Serbest Bildiriler

Erken Çocuklukta Reggio Emilia Yaklaşımı

Gökçen İLHAN YILDIZ14-25

Psikiyatri Kliniğine Başvuran 06-72 Aylık Çocukların Ve Ailelerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Halime Nur SEZER, Ömer ALPGAN.....26-35

Düşük ve Orta Gelirli Ülkelerde Erken Çocukluk Döneminde Gelişim ve Çocuğa Sunulan Uyarılar

Uzm. Dr. Bedriye Tuğba KARAASLAN.....36-47

0-36 Aylık Dönemde Duyusal Deneyimler ve Yaratıcı Düşüncenin Gelişimi

Yrd. Doç. Dr. Füsun YILDIZBAŞ.....48-53

Hastanede Yatan Çocuk Ve Terapötik Oyun

Sümevra BENER, Elif Rabia ÖZTÜRK.....54-55

Nöromusküler Hastalıklı Çocuk Ve Ailelerinin Evde Bakımı

Prof. Dr. Güler CİMETE.....56-67

Çocuklarda Nöropsikiyatrik İlaç Kullanım Emniyeti

Prof. Dr. Tayfun UZBAY.....68-90

Beyin Gelişiminde Oyunun Önemi

Uzm. Emine ERGÜN.....91-92

Serbest Bildiriler

Spontan Hareket Yeteneği İle Motor Gelişim Profili Arasında İlişki Var Mı?

Turgay ALTUNALAN, Tuba Derya DOĞAN, Arzu YILMAZ.....93

Oyunun Üstün Zekâlı Ve Yetenekli Çocukların Hayal Gücüne Etkisinin İncelenmesi

Alev KURU.....94-95

Otizimli İkiz Eşinde Nörolojik Bulgular ile Başvuru ve Eş Hastalanma

Ömer ALPGAN.....96-100

Gelişimsel Risk Taşıyan Çocuğa Sahip Ailelerin Erken Müdahale Programlarına Erişimlerinde Karşılaştıkları Problemlerin İncelenmesi

Doç. Dr. Zülfiye Gül ERCAN.....101-119

Motor Beceri ve Koordinasyon: Fizyoterapi Bakışı

Öğr. Gör. Çetin SAYACA120-121

Neden Çocuk Gelişimi

Prof. Dr. Neriman ARAL.....122-128

Çocuk Gelişiminde Dil İşlevleri

Prof. Dr. Oğuz TANRIDAĞ.....129-135

Birden Fazla Dil Öğrenimi

Prof. Dr. Nilgün SARP.....136-142

Serbest Bildiriler

Ayna Hareketi Olan 23 Aylık Kız Çocuğu: Poliklinik Olgusu

Uzm. Dr. Tayfun KARA.....143-146

Nörobilim ve Eğitim

Hamiyet SAYAN, Begüm GAMİŞ.....147-154

Okul öncesi Çocuklarda Uyku Alışkanlıkları, Sosyal Yetkinlik ve Davranış Arasındaki İlişkinin Psikiyatrik Eş Tanılar Eşliğinde Değerlendirilmesi

Uzm. Dr. Tayfun KARA, Ömer ALPGAN.....155-159

Özel Gereksinimli Çocukların Eğitim Sürecinde Çocuk Gelişimcinin Rolü

Yrd. Doç. Dr. Aynur AKINCI AYDOĞAN.....160-161

Özel Eğitim Gerektiren Çocuklarda Beyin Gelişimi

Uzm. Benal SARÇOĞLU YARDIMCI.....162-163

Doğumdan Bugüne Bir Anne Olarak Yaşanan Süreç: Hikâyemiz

Mine NİŞLİOĞLU POWELL.....164

Poster Bildiriler

Sancaktepe İstanbul Aile Danışmanlık ve Eğitim Merkezine Başvuran 4-6 Yaş Çocukların Ruhsal Uyum Taraması

Uzm. Hem. Esra GÖKDAĞ BALCI, Uzm. Hem. Ayşegül TEKİN, Tülay AYTEKİN, Dr. Figen YILMAZ, Dr. Gülişah MOLLA, Dr. Muzaffer SARAÇ.....165-170

Zihinsel Engelli Çocuğa Sahip Annelerin Depresyon Düzeylerinin Belirlenmesi

Uzm. Vahit TOPCU, Gül den ORHAN TOPCU, Semra SEZER YAĞCI, Erhan ALABAY, Prof. Dr. Muhsin KONUK.....171-175

Serbest Bildiriler

Okul Öncesi Çocuklarda (4-6 Yaş) Deprem, Yangın Ve Tahliye Konusunda Durum Tespitinin Yapılması

Funda DOĞAN, Yrd. Doç. Dr. Meliha KIRKINCIOĞLU.....172-187

Çocuk Gelişmesinde Olmazsa Olmaz: Anne Sütü

Yrd. Doç. Dr. Halil İbrahim Erbyık.....188-193

Çocuk Kütüphanelerinde Yer Alan Okul Öncesi Döneme Yönelik Yayınlanmış Hikâye Kitaplarının Öz Bakım Becerileri Açısından İncelenmesi

Yrd. Doç. Dr. Fatma YAŞAR EKİCİ, Ayşenur DULKADİR, Buket DENİZ, Esra ŞAHİN.....194-220

Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Değer Düzeyleri İle Ebeveynlerinin Ebeveynlik Tutumları Arasındaki İlişki

Yrd. Doç.Dr. Fatma YAŞAR EKİCİ, Pınar ARAYICI, Saliha DİNLEYİCİ.....221-262

ÇOCUK KÜTÜPHANELERİNDE YER ALAN OKUL ÖNCESİ DÖNEME YÖNELİK YAYINLANMIŞ HİKÂYE KİTAPLARININ ÖZ BAKIM BECERİLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

Yrd. Doç. Dr. Fatma YAŞAR EKİCİ
Ayşenur DULKADİR
Buket DENİZ
Esra ŞAHİN

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Okul Öncesi Öğretmenliği Ana Bilim Dalı, İstanbul, TÜRKİYE

Özet

Bu araştırmanın temel amacı, çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarını öz bakım beceri açısından incelemektir. Bu temel amaca bağlı olarak şu sorulara cevap aranmıştır:

*Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik hikaye kitaplarının yaş grubuna, konulara, sayfa sayısına, yayın tarihine, çeviri olup olmama durumuna göre dağılımı nasıldır?

*Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik hikaye kitaplarında genel öz bakım becerilerine ne düzeyde yer verilmiştir?

*Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarında temizlik ve düzene, uyku ve dinlenmeye, beslenmeye, giyinmeye, kişisel güvenliğe ve görgü kurallarına yönelik öz bakım becerilerine ne düzeyde yer verilmiştir?

Araştırmada betimsel model kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde içerik analizine başvurulmuştur. Araştırma örneklemini İstanbul ilinin 6 ilçesindeki (Üsküdar, Kadıköy, Bağcılar, Güngören, Küçükçekmece, Fatih) toplam 7 çocuk kütüphanesinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış 500 hikaye kitabı oluşturmuştur.

Kitapların incelenmesi sırasında veri toplama aracı olarak ‘Değerlendirme Kriterleri Tablosu’ kullanılmıştır. Değerlendirme Kriterleri Tablosu araştırmacılar tarafından hazırlanmış ve uzman görüşüne başvurulduktan sonra son şekli verilerek 6 alt kategoride sınıflandırılmıştır. Değerlendirme Kriterleri Tablosu’nda okul öncesi dönemde kazandırılması gereken öz bakım becerileri göz önünde bulundurularak temizlik-düzen (16 madde), uyku ve dinlenme (7 madde), beslenme (8 madde), , giyinme (6 madde), kişisel güvenlik (10 madde) ve görgü kuralları (13 madde) ile ilgili cevabı ‘evet - hayır’ olan sorular yer almaktadır. Buna ek olarak tablonun ilk kısmına hikaye kitaplarının yaş grubuna, konulara, sayfa sayısına, yayın tarihine, çeviri olup olmama durumuna ilişkin bilgileri kaydetmek üzere ayrı bir tablo eklenmiştir. Araştırmada elde edilen veriler, SPSS 20 paket programı kullanılarak ortalama, frekans, yüzde dağılımları hesaplanmıştır.

Araştırmada şu sonuçlara ulaşılmıştır:

-Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarında yaş aralıklarının çoğunlukla belirtilmediği; Konu dağılımı açısından en çok davranış konusuna, en az kitaplar konusuna yer verildiği; sayfa sayısı açısından en çok 16-30 sayfa aralığına, en az

50 ve üstü sayfa aralığına yer verildiği; yayın tarihleri açısından en çok 2011-2014 yılları arasındaki, en az 1997-2000 yılları arasındaki kitaplara yer verildiği; çeviri olup olmaması açısından ise çoğunlukla yerli olduğu (çeviri olmadığı) görülmektedir.

-Genel öz bakım becerileri açısından incelendiğinde; en çok görgü kurallarına ait becerilere, en az giyinme becerilerine yer verildiği saptanmıştır.

-Öz bakım becerilerinin 6 alt kategorisine göre incelendiğinde en çok 'el yıkamaya, diş fırçalamaya, yorulduğunu fark etmeye, öğün zamanında yemek yemeye, yardımsız giyinip soyunmaya, tehlikeli durumların bilinmesine/söylenmesine ve gerekli durumlarda nezaket sözcükleri kullanmaya' yer verildiği; en az 'burun silmeye, hapşırırken kolu ile ağzını kapatmaya, uykudan uyanıp tuvalete gitmeye, bardağa içecek doldurmaya, yardım almadan fermuar çekilmesine ve yardım almadan düğme iliklenip açılmasına, arabada arka koltukta oturulmasına, önemli acil durumların/numaraların bilinmesine, eşyalarını temiz kullanmaya ve tekrar yerine koymaya' yer verildiği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Kütüphaneleri, Çocuk Kitapları, Öz Bakım Becerileri

I.GİRİŞ

Çocuk doğuştan bir potansiyele sahiptir ve bu potansiyeli en üst düzeye çıkartabilecek, bunu gösterebilmesini sağlayacak uyarıcılara ihtiyaç duyar. Bu uyarıcılar çocuğun gelişimini destekleyecek ve hızlandıracak, her türlü doğal ve çevresel etmenlerden oluşur. Bunların yeterince sağlanmaması, ileriki yıllarda çocuğa bunlar verilse bile, çocuğun eriştiği düzeyde eksikliklere yol açabilir. Buna karşın erken yaşta nitelikli ve yeterli deneyimlerle elde edilen temel bilgi ve beceriler, bireyin daha sonraki öğrenmelerinde başarı şansını artırmanın yanı sıra onun duygusal ve sosyal hayatını olumlu yönde etkiler (Şıvgın, 2005, s.31).

Çocuk bu dönemde temel alışkanlıklar kazanır, çeşitli deneyimlerde bulunarak sosyalleşir, yeteneklerini ve zihinsel becerilerini geliştirir. Bu dönem içinde çocuğa verilecek olan fırsatlar ve olumlu yetişkin desteği çocuğun yaşama en iyi şekilde hazırlanmasını sağlarken çocuktan esirgenenler onun yaşama hazırlanma sürecinde pek çok zorlukla karşılaşmasına neden olacaktır (Oktay, 1999 s.45; Oktay, 2006 s.75-95). Bu nedenle, bu döneme gereken önemin verilmesi ve bu dönemin sağlıklı, bilinçli bir şekilde geçirilmesi gerekmektedir. (Aydın, 2005).

Öz bakım becerileri, bireyin kendisi ile ilgili olan günlük ihtiyaçlarını (yemek yeme, tuvalet ihtiyacı, kişisel bakım, güvenliği sağlama vb.) yine kendisinin yapabilmesi yeteneğidir. Okul öncesi dönemde çocuğa kazandırılacak temel alışkanlıklar, özellikle uyku, yemek ve tuvalet-temizlik alışkanlıklarıdır. Çocuğun yaşamındaki disiplinin de temelini oluşturan bu alışkanlıklar, çocuğun gelişmesine paralel olarak yeni davranışların kazanılmasına da zemin hazırlamaktadır. (Oktay, 2004). Erken çocukluk döneminde temelleri atılan özbakım becerilerinin kazanılması çocuğun bağımsız ve kendine güvenen bir birey olmasında önemli adımlardan biridir (McCaleb & Edgil, 1994; McCaleb & Cull, 2000). Çocuğun yaşamındaki bu kritik dönemde yemek yeme, giyinme-soyunma, temizlik, tuvalet, tehlikelerden korunma gibi öz bakım becerilerinin kazandırılmasında aktif öğrenme yaklaşımları ile öğrendikleri becerileri gerçek hayat arasında somut bir ilişki kurup bu becerileri yaşamlarında etkin bir biçimde kullanacaklardır. (Oktay, 1999). Tuvalet ve temizlik alışkanlıkları, insan sağlığı açısından son derece önemlidir. Bu alışkanlıkların olumlu bir biçimde kazanılması da, çocuğun bu ilk temizlik gereksinmelerinin karşılanması sırasında aldığı izlenimlerle ilgilidir (Oktay, 2004). Çocuğa

kazandırılacak temizlik alışkanlıkları; çocuğun giysilerini ıslatmadan, yardım almadan elini yüzünü yıkamasını, yemekten önce ve sonra ellerini yıkamasını ve kurulamasını, dişlerini yardım almadan gün içinde fırçalamasını, hapşırırken eliyle ağzını kapatmasını, burnu aktığında mendille silmesini, kulağını temizlemesini, saçlarını yardım almadan taramasını, banyodan çıktığında saçlarını kurutmasını, giysilerinin kirli ve temiz ayrımını yapmasını içerir (Demirtaş, 2001; Demiriz ve Dinçer, 2000). Yemek yeme, çocuğun kendi kendisini yönetebilmesi yolunda attığı önemli adımlardan biridir. Çocuğun kendi kendini yönetebilmesi yolunda attığı önemli adımlardan biridir. Çocuğun kendi kendini yönetebilmesi, bir bakıma ailesinin kendisine tanıdığı fırsatlara bağlıdır. Yemek yeme konusu çocuğun yaşamında büyük önem taşımaktadır. Başlangıçta önemsiz gibi görünen bu konu, önlem alınmadığı takdirde ciddi bir sorun haline gelebilir. (Yavuzer, 2004). Kendi kendine giyinmek çocukların bağımsızlığını kazanmasında önemli bir adımdır (Eion, 1998). Giyinme becerileri ile ilgili davranışlar düğme açma-kapama, çıt çıt takma , fermuar açma-çekme, düğüm atma, fiyonk yapma gibi el-göz koordinasyonunu içermektedir. Freud'a göre, 1-3 yaş çocukları giyinme becerileri ile çalışmalara başlarlar. Çünkü bu dönemde çocukların küçük kas sistemleri gelişmektedir (Bayhan ve Artan, 2005).

Çocuğun gelişimi etkileyen çevresel faktörlerden birisi de çocuk kitaplarıdır (Sağlam, 2007). Resimli çocuk kitapları çocukların edebiyat alanına ait ilk deneyimlerini yaşadıkları örneklerdir (Tuğrul ve Feyman, 2006). Okumayı henüz bilmese de erken yaşlarda kitapla tanışmak her çocuğun en doğal hakkıdır. Okul öncesi dönem çocukları için yayınlanan resimli hikaye kitaplarının, başta çocuğun dil gelişimini desteklemesinin yanı sıra pek çok faydası vardır. Çocuğun kendini keşfetmesine, toplumsallaşmasına, akranlarıyla uyumlu sosyal ilişkiler geliştirmesine yardımcı olur. Çocuğa keyif verir ve ilk sanatsal deneyimlerinin oluşmasına katkıda bulunur. Bütün bunların yanı sıra resimli çocuk kitaplarının son derece önemli bir özelliği daha vardır ki o da, çocukların temel değerleri kazanmasında önemli yardımcıları olmasıdır. Çocuğun tüm gelişim alanlarına doğrudan ya da dolaylı olarak katkı sağlayan resimli hikaye kitaplarının bütün bu faydaları düşünüldüğünde çocukların bu kitaplarla mümkün olduğunca erken tanışması bir kez daha önem kazanmaktadır (Dirican, 2013).

Çocuk kütüphaneleri, var olduğu her toplumun genç nüfusunun eğitim ve kültür düzeylerinin gelişmesinde ve aynı gençlerin eğitimine sağladığı katkılar açısından toplumlar için çok önemli kurumlardır. Çocuk kütüphaneleri, her çocuğun dilediği materyale (basılı ya da görsel) ulaşması için başvurduğu ilk ve en önemli merkezlerdir. Aslında, temelde kütüphaneler, özelde çocuk kütüphaneleri var olduğu toplumun sosyo-kültürel ve ekonomik durumu hakkında da veriler içermektedir. Bir ülkede kaliteli hizmet veren ne kadar çok çocuk kütüphanesi (ya da diğer kütüphane türleri) varsa o ülkedeki eğitim seviyesi ve eğitimin niteliği o derece yüksektir denilebilir. Çünkü toplumu oluşturan bireyler kütüphaneler aracılığıyla ne kadar çok türde ve kalitede kitaba ya da görsel materyale ulaşabiliyorsa, bireyin sorgulama, kültür ve üretim seviyesi o derece artmaktadır (Demircan, 2000).

Çocuğun gelişimini sağlıklı bir biçimde tamamlamasındaki önemli etkenlerin başında gelen çocuk kütüphaneleri, Türkiye'de ilk olarak 1925 yılında Türk Ocakları tarafından Akhisar'da kurulmuştur. 1937 yılında ise Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından İstanbul'da ilk çocuk kütüphanesinin açıldığı görülmektedir. 1953 yılına gelindiğinde, Milli Eğitim Bakanlığı tarafında yayınlanan bir yönetmelikle çocuk kütüphanelerinin kurulup; geliştirilmesi düzenlemiştir. Tüm bu olumlu çabaların sonucunda ise Türkiye'deki ilk, modern ve en büyük çocuk kütüphanesi 23 Nisan 1955'te Ankara Bahçelievler'de açılmıştır. Bağımsız iki katlı bir

binada açılan bu kütüphane Milli Kütüphanenin bir şubesi olarak kurulmuş ve Milli Kütüphanenin kurucusu Adnan Ötüken tarafından tasarlanmıştır (Demircan, 2000).

Çocukların gelişimi sırasında içinde buldukları ortamlar ve etraflarında bulunan insanlarla olan iletişimleri beyin gelişimleri açısından çok önemlidir. Bu durumda, çocukları bu tip tetikleyici ortamlarda bulundurmak ve insanlarla güvenli iletişim kurmalarına fırsat tanımak, bu çağlardaki öğrenimleri için kritik bir değere sahiptir.(Bredekamp ve Copple, 1997). Ülkemizin ekonomik koşulları dikkate alındığında, pek çok çocuğun kaliteli kitap satın almasının mümkün olmadığı görülmektedir. Bu durumda en iyi çözüm, halk ve okul kütüphanelerini sayıca arttırmak, hem de bu kütüphanelerde, satışı çıkmış yeni yapıtların bulunabileceği zengin koleksiyonlar oluşturmaktır. Böylece en zor ekonomik koşullarda yaşayan çocuklar bile, en güzel ve en yeni yapıtları okuma şansına sahip olacaklardır. (Tuncer, 2000).

Konu ile ilgili yapılmış olan araştırmalar incelendiğinde; çocuk kütüphaneleriyle ilgili (Güller ve Bilbay, 2016; Altay, Todorova ve Dursun, 2013; Yılmaz, 2008; Sayer, 2007; Demircan, 2006; Kocabaş, 1999) ve çocuk kitaplarıyla ilgili (Gönen ve diğerleri, 2016; Yıldız, Yazıcı ve Durmuşoğlu, 2016; Pektaş, 2015; Turgut, 2015; Yaşar-Ekici ve diğerleri, 2015; Dalboy, 2014; Gönen ve diğerleri, 2014; Dirican, 2013; Fırat, Güleç ve Şahin, 2013; Uğurlu, 2013; Yazıcı, 2013; Yurtseven ve Kurt, 2013; Körükçü, 2012; Ünen, 2012; Veziroğlu ve Gönen, 2012; Yasa, 2012; Özkan, 2012; Yılmaz, 2012a; Yılmaz, 2012b; Bilgin, 2011; Çeçen ve Aydemir, 2011; Geçgel ve Sarıçan, 2011; Şumnulu, 2011; Yurtseven, 2011; Aksun, 2010; Dellal, 2010; Soyer, 2009; Veziroğlu, 2009; Dege, 2008; Konar, 2004; Tezci, 2000; Akengin, 1999; Kocabaş, 1999; Sınar, 1995) çalışmaların olduğu görülmektedir. Fakat çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının öz bakım becerileri açısından incelendiği herhangi bir çalışmaya rastlanamamıştır. Bu nedenle bu araştırmanın konusu ‘‘çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının öz bakım becerileri açısından incelenmesi’’ olarak belirlenmiştir.

1.2. Amaç ve Alt Amaçlar

Bu araştırmanın temel amacı çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının öz bakım beceri açısından incelemektir. Bu temel amaca bağlı olarak alt amaçlar aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

1. Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik hikaye kitaplarında genel öz bakım becerilerine ne düzeyde yer verilmiştir?
2. Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik hikaye kitaplarının yaş grubu dağılımı nedir?
3. Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik hikaye kitaplarının konulara göre dağılımı nedir?
4. Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik hikaye kitaplarının sayfa sayısına göre dağılımı nedir?
5. Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik hikaye kitaplarının yayın tarihine göre dağılımı nedir?
6. Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik hikaye kitaplarının çeviri olup olmama durumuna göre dağılımı nedir?
7. Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye

- kitaplarında temizlik ve düzene yönelik olarak;
- 7.1. Ellerini yıkamaya yer verilmiş midir?
 - 7.2. Yüz yıkamaya yer verilmiş midir?
 - 7.3. Diş fırçalamaya yer verilmiş midir?
 - 7.4. Banyo yapmaya yer verilmiş midir?
 - 7.5. Burun silmeye yer verilmiş midir?
 - 7.6. Saç taramaya yer verilmiş midir?
 - 7.7. Giysilerin temiz kirliler ayrılmasına yer verilmiş midir?
 - 7.8. Zamanında tuvalete gidip giysilerini çıkarmaya yer verilmiş midir?
 - 7.9. Tuvaletten sonra ellerini yıkamaya yer verilmiş midir?
 - 7.10. Yatağını toplamaya yer verilmiş midir?
 - 7.11. Giysilerini katlamaya/yerleştirmeye yer verilmiş midir?
 - 7.12. Çöpü çöpe atmaya yer verilmiş midir?
 - 7.13. Dökülen bir şeyi toplamaya yer verilmiş midir?
 - 7.14. Kulak temizliğine yer verilmiş midir?
 - 7.15. Tırnak temizliğine yer verilmiş midir?
 - 7.16. Hapşırırken koluyla ağzını kapatmaya yer verilmiş midir?
8. Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarında uyku ve dinlenmeye yönelik olarak;
- 8.1. Gece uykudan uyanıp tuvalete gitmeye yer verilmiş midir?
 - 8.2. Yorulduğunu fark etmeye yer verilmiş midir?
 - 8.3. Yorulduğunu sözlü olarak ifade etmeye yer verilmiş midir?
 - 8.4. Uyku zamanının geldiğinin fark edilmesine ve kendi yatağına yatması gerektiğinin bilinmesine yer verilmiş midir?
 - 8.5. Dinlenme ve uyku için gerekli hazırlıkların yapılmasına yer verilmiş midir?
 - 8.6. Uyku sonrası yatağı toplanmasına yer verilmiş midir?
 - 8.7. Yeterli ve düzenli uyumaya yer verilmiş midir?
9. Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarında beslenmeye yönelik olarak;
- 9.1. Çatal-kaşığı kullanım amacına uygun olarak seçmeye yer verilmiş midir?
 - 9.2. Bardağı içecek doldurmaya yer verilmiş midir?
 - 9.3. Tabağı yiyebileceğı kadar yiyecek alınmasına yer verilmiş midir?
 - 9.4. Yiyecekleri yemeden önce yıkamaya yer verilmiş midir?
 - 9.5. Öğün zamanında yemek yemeye yer verilmiş midir?
 - 9.6. Yemek seçmeden yemeye yer verilmiş midir?
 - 9.7. Kendi başına, yardım almadan, yemek yemeye yer verilmiş midir?

- 9.8. Sağlığı olumsuz etkileyen yiyecek, içecekleri yemek/içmekten kaçınmaya yer verilmiş midir?
10. Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarında giyinmeye yönelik olarak;
- 10.1 Giysilerin önünü arkasını ayırt edebilmeye yer verilmiş midir?
- 10.2 Giysilerin yardımsız giyiniş çıkartılmasına yer verilmiş midir?
- 10.3 Fermuarın yardım almadan çekilmesine yer verilmiş midir?
- 10.4 Düğmelerin yardım almadan iliklenip açılmasına yer verilmiş midir?
- 10.5 Ayakkabıların yardım alınmadan giyilmesine, bağlanmasına, çıkartılmasına yer verilmiş midir?
- 10.6 Hava şartlarına uygun giysi seçimine yer verilmiş midir?
11. Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarında kişisel güvenliğine yönelik olarak;
- 11.1. Arabada arka koltukta oturulmasına yer verilmiş midir?
- 11.2. Emniyet kemeri bağlanmasına yer verilmiş midir?
- 11.3. Önemli ve acil durumlarda önemli numaraların bilinmesine/söylenmesine yer verilmiş midir?
- 11.4. Tehlikeli durumların bilinmesine ve söylenmesine yer verilmiş midir?
- 11.5. Tehlikeli durumlarda kendini korumaya yer verilmiş midir?
- 11.6. Yolda yürürken kaldırım kullanmaya yer verilmiş midir?
- 11.7. Trafik kurallarını bilmeye ve trafik kurallarına uymaya yer verilmiş midir?
- 11.8. Evin yolunu veya gideceği yerin yolunu bulmaya yer verilmiş midir?
- 11.9. Sağlık ile ilgili rutin kontrollerin farkında olunmasına yer verilmiş midir?
- 11.10. Sağlık ile ilgili önlemler alınmasına yer verilmiş midir?
12. Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarında görgü kurallarına yönelik olarak;
- 12.1. Gerekli durumlarda nezaket sözcüklerinin kullanılmasına yer verilmiş midir?
- 12.2. Selamlaşma-vedalaşma sözcüklerinin kullanılmasına yer verilmiş midir?
- 12.3. Gerekli durumlarda sıra beklemeye yer verilmiş midir?
- 12.4. Söz hakkı verilmesini istemeye ve söz sırasını beklemeye yer verilmiş midir?
- 12.5. Başkalarını incitmeden hakkını arayabilmeye ve başkalarının haklarına saygılı olmaya yer verilmiş midir?
- 12.6. Başkaları konuşurken dinlemeye yer verilmiş midir?
- 12.7. Kendi eşyalarını paylaşmaya yer verilmiş midir?
- 12.8. Eşyaları temiz kullanmaya ve eşyaların tekrar yerine koyulmasına yer verilmiş midir?
- 12.9. Yardımlaşmaya yer verilmiş midir?
- 12.10. Başkalarına zarar vermemesi gerektiğini bilmeye yer verilmiş midir?

- 12.11. İş birliğine yer verilmiş midir?
- 12.12. Okul ve sınıf kurallarına uymaya yer verilmiş midir?
- 12.13. Ev kurallarına uymaya yer verilmiş midir?

II.YÖNTEM

Araştırmanın model, evren ve örnekleme: Araştırma ‘‘tarama’’ modelinde betimsel bir çalışmadır. Elde edilen verilerin analizinde ise ‘‘içerik’’ analizine başvurulmuştur. Araştırmanın evrenini, İstanbul ilindeki çocuk kütüphanelerinde bulunan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitapları oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise, İstanbul’daki çocuk kütüphanelerinde bulunan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitapları oluşturmuştur. Araştırma örneklemini ise İstanbul ilinin 6 ilçesindeki (Üsküdar, Kadıköy, Bağcılar, Güngören, Küçükçekmece, Fatih) toplam 7 çocuk kütüphanesinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış 500 hikaye kitabı oluşturmuştur.

Araştırmada kullanılan veri toplama araçları: Kitapların incelenmesi sırasında veri toplama aracı olarak ‘Değerlendirme Kriterleri Tablosu’ kullanılmıştır. Değerlendirme Kriterleri Tablosu araştırmacılar tarafından hazırlanmış ve uzman görüşüne başvurulduktan sonra son şekli verilerek 6 alt kategoride sınıflandırılmıştır. Değerlendirme Kriterleri Tablosu’nda okul öncesi dönemde kazandırılması gereken öz bakım becerileri göz önünde bulundurularak temizlik-düzen (16 madde), uyku ve dinlenme (7 madde), beslenme (8 madde), , giyinme (6 madde), kişisel güvenlik (10 madde) ve görgü kuralları (13 madde) ile ilgili cevabı ‘evet - hayır’ olan sorular yer almaktadır. Buna ek olarak tablonun ilk kısmına hikaye kitaplarının yaş grubuna, konulara, sayfa sayısına, yayın tarihine, çeviri olup olmama durumuna ilişkin bilgileri kaydetmek üzere ayrı bir tablo eklenmiştir.

Verilerin Toplanması: Verilerin toplanmasından önce İstanbul’da bulunan çocuk kütüphaneleri araştırılmıştır. Çocuk kütüphanelerini aranarak okul öncesi döneme yönelik kitap sayıları öğrenilmiştir. Kitapları incelemek üzere çocuk kütüphaneleri ziyaret edilmiştir. Buradaki çocuk kitapları belli bir sayıda verildiği için incelenen kitaplar iade edilerek yenileri alınmıştır. ‘Değerlendirme Kriterleri Tablosu’ her kitap için ayrı olarak, kitapların içerisinde bulunan öz bakım becerileri incelenerek doldurulmuştur.

Verilerin Çözümlemesi: Araştırmada elde edilen veriler, SPSS 20 paket programı kullanılarak ortalama, frekans, yüzde dağılımları hesaplanmıştır.

III. BULGULAR

Bu bölümde, araştırmanın her bir alt amacı ele alınarak elde edilen bulgular tablolar halinde sunulup açıklanmıştır.

3.1.Birinci Alt Amaca İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt amacı, çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarında genel olarak öz bakım becerilerine ne düzeyde yer verildiğini belirlemeye yöneliktir. Birinci alt amaca ilişkin bulgular aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 1. Çocuk Kütüphanelerinde Yer Alan Okul Öncesi Döneme Yönelik Yayınlanmış Hikaye Kitaplarında Genel Olarak Öz Bakım Becerilerine Ne Düzeyde Yer Verildiğine İlişkin Ortalama Değerleri

ÖZ BAKIM BECERİLERİ ANALİZİ	\bar{x}
Genel öz bakım becerileri	3.20
Temizlik düzene ait beceriler	0.34
Uyku ve dinlenmeye ait beceriler	0.24
Beslenmeye ait beceriler	0.26
Giyinmeye ait beceriler	0.11
Kişisel güvenliğe ait beceriler	0.50
Görgü kurallarına ait beceriler	1.82

Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarında öz bakım becerilerine yer verilmesine ilişkin ortalama 3.20, temizlik düzen becerilerine yer verilmesine ilişkin ortalama 0.34, uyku ve dinlenme becerilerine yer verilmesine ilişkin ortalama 0.24, beslenme becerilerine yer verilmesine ilişkin ortalama 0.26, giyinme becerilerine yer verilmesine ilişkin ortalama 0.11, kişisel güvenlik becerilerine yer verilmesine ilişkin ortalama 0.50, görgü kurallarına ait becerilere yer verilmesine ilişkin ortalama 1.82 olarak bulunmuştur. Görülmektedir ki çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarında ortalama olarak en çok görgü kurallarına ait becerilere(%1.82), en az giyinmeye ait becerilere(%0.11) yer verilmiştir.

3.2.İkinci Alt Amaca İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt amacı, çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının hitap ettiği yaş aralıklarının değerlendirilmesine yöneliktir. İkinci alt amaca ilişkin bulgular aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 2. Çocuk Kütüphanelerinde Yer Alan Okul Öncesi Döneme Yönelik Yayınlanmış Hikaye Kitaplarının Hitap Ettiği Yaş Aralıklarına İlişkin Frekans, Yüzde ve Ortalama Değerleri

YAŞ ARALIKLARI ANALİZİ	f	%	\bar{x}
1. Belirtilmemiş	349	69.8	
2. 2 yaş ve üzeri	7	1.4	

3. 3 yaş ve üzeri	24	4.8	2.48
4. 4 yaş ve üzeri	29	5.8	
5. 5 yaş ve üzeri	34	6.8	
6. 6 yaş ve üzeri	8	1.6	
7. 0-6 yaş arası	2	0.4	
8. 3-6 yaş arası	16	3.2	
9. 3-7 yaş arası	7	1.4	
10. 5-7 yaş arası	13	2.6	
11. 3-8 yaş arası	1	0.2	
12. 4-8 yaş arası	8	1.6	
13. 6-7 yaş arası	1	0.2	
14. 6-9 yaş arası	1	0.2	

Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının hitap ettiği yaş aralıkları incelendiğinde; yaş grubu belirtilmemiş olanların oranı % 69.8 (394 kitap); yaş grubu 2 yaş ve üzeri olanların oranı %1.4 (7 kitap); yaş grubu 3 yaş ve üzeri olanların oranı %4.8 (24 kitap); yaş grubu 4 yaş ve üzeri olanların oranı %5.8 (29 kitap); yaş grubu 5 yaş ve üzeri olanların oranı %6.8 (34 kitap); yaş grubu 6 yaş ve üzeri olanların oranı %1.6 (8 kitap); yaş grubu 0-6 yaş aralığında olanların oranı %0.4 (2 kitap); yaş grubu 3-6 yaş aralığında olanların oranı %3.2 (16 kitap); yaş grubu 3-7 yaş aralığında olanların oranı %1.4 (7 kitap); yaş grubu 5-7 yaş aralığında olanların oranı %2.6 (13 kitap); yaş grubu 3-8 yaş aralığında olanların oranı %0.2 (1 kitap); yaş grubu 4-8 yaş aralığında olanların oranı %1.6 (8 kitap); yaş grubu 6-7 yaş aralığında olanların oranı %0.2 (1 kitap); yaş grubu 6-9 yaş aralığında olanların oranı %0.2 (1 kitap) şeklindedir.

Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının hitap ettiği yaş aralıkları incelendiğinde; yaş gruplarının ortalaması 2.48 olarak bulunmuştur. Görülmektedir ki; çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarında hitap edilen yaş aralığı çoğunlukla belirtilmemiştir.(%69.8)

3.3.Üçüncü Alt Amaca İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt amacı, çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının konu dağılımı açısından değerlendirilmesine yöneliktir. Üçüncü alt amaca ilişkin bulgular aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 3. Çocuk Kütüphanelerinde Yer Alan Okul Öncesi Döneme Yönelik Yayınlanmış Hikaye Kitaplarının Hitap Ettiği Konu Dağılımına İlişkin Frekans, Yüzde ve Ortalama Değerleri

KONU	<i>f</i>	%	\bar{x}
1. Davranış	106	21.2	8.63
2. Değerler	54	10.8	
3. Arkadaşlık	38	7.6	
4. Kurallar	9	1.8	
5. Macera	42	8.4	
6. Doğa Sevgisi	10	2.0	
7. Güvenlik	9	1.8	
8. Temizlik Düzen	28	5.6	
9. Uyku	16	3.2	
10. Beslenme	15	3.0	
11. Giyinme	4	0.8	
12. Sağlık	22	4.4	
13. Meslekler	4	0.8	
14. Önemli Günler	8	1.6	
15. Hayvanlar	33	6.6	
16. Aile	23	4.6	
17. Gezi	10	2.0	
18. Mevsimler	7	1.4	
19. Oyun	6	1.2	
20. Evren	2	0.4	
21. Trafik	4	0.8	
22. Okul	5	1.0	
23. Kitaplar	1	0.2	
24. Hobi/Eğlence	16	3.2	
25. Diğer	13	2.6	

26. Görgü Kuralları	15	3.0	
---------------------	----	-----	--

Tablo 3'te görüldüğü üzere çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının konu dağılımı incelendiğinde; davranış konulu kitapların oranı %21.2 (106 kitap); değerler konulu kitapların oranı %10.8 (54 kitap); arkadaşlık konulu kitapların oranı %7.6 (38 kitap); kurallar konulu kitapların oranı %1.8 (9 kitap); macera konulu kitapların oranı %8.4 (42 kitap); doğa sevgisi konulu kitapların oranı %2.0 (10 kitap); güvenlik konulu kitapların oranı %1.8 (9 kitap); temizlik düzen konulu kitapların oranı %5.6 (28 kitap); uyku konulu kitapların oranı %3.2 (16 kitap); beslenme konulu kitapların oranı %3.0 (15 kitap); giyinme konulu kitapların oranı %0.8 (4 kitap); sağlık konulu kitapların oranı %4.4 (22 kitap); meslekler konulu kitapların oranı %0.8 (4 kitap); önemli günler konulu kitapların oranı %1.6 (8 kitap); hayvanlar konulu kitapların oranı %6.6 (33 kitap); aile konulu kitapların oranı %4.6 (23 kitap); gezi konulu kitapların oranı %2.0 (10 kitap); mevsimler konulu kitapların oranı %1.4 (7 kitap); oyun konulu kitapların oranı %1.2 (6 kitap); evren konulu kitapların oranı %0.4 (2 kitap); trafik konulu kitapların oranı %0.8 (4 kitap); okul konulu kitapların oranı %1.0 (5 kitap); kitaplar konulu kitapların oranı %0.2 (1 kitap); hobi-eğlence konulu kitapların oranı %3.2 (16 kitap); diğer konulardaki kitapların oranı %2.6 (13 kitap); görgü kuralları konulu kitapların oranı %3.0 (15 kitap) şeklindedir.

Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının konu dağılımı incelendiğinde konuların ortalaması 8.63 olarak bulunmuştur. Görülmektedir ki; çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarında en çok 'davranış' konusuna(%21.2), en az 'kitaplar' konusuna(%0.2) yer verilmiştir.

3.4. Dördüncü Alt Amaca İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü alt amacı, çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının sayfa sayıları açısından değerlendirilmesine yöneliktir. Dördüncü alt amaca ilişkin bulgular aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 4. Çocuk Kütüphanelerinde Yer Alan Okul Öncesi Döneme Yönelik Yayınlanmış Hikaye Kitaplarının Sayfa Sayılarına İlişkin Frekans, Yüzde ve Ortalama Değerleri

SAYFA SAYISI	<i>f</i>	%	\bar{x}
1. 5-15 sayfa aralığı	136	27.2	1.90
2. 16-30 sayfa aralığı	313	62.6	
3. 31-40 sayfa aralığı	47	9.4	
4. 41-50 sayfa aralığı	3	0.6	
5. 50+ sayfa aralığı	1	0.2	

Tablo 4'te görüldüğü üzere çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının sayfa sayıları incelendiğinde; 5-15 sayfa aralığındaki kitapların oranı % 27.2 (136 kitap); 16-30 sayfa aralığındaki kitapların oranı %62.6 (313 kitap); 31-40 sayfa aralığındaki kitapların oranı %9.4 (47 kitap); 41-50 sayfa aralığındaki kitapların oranı %0.6 (3 kitap); 50 sayfa üzerindeki kitapların oranı %0.2 (1 kitap) şeklindedir. Çocuk

kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının sayfa sayıları incelendiğinde sayfa sayılarının ortalaması 1.90 olarak bulunmuştur.

Görülmektedir ki; çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitapları en çok ‘‘16-30 sayfa aralığında’’ (%62.6), en az ‘‘50 ve üstü sayfa aralığında’’ (%0.2)’dir.

3.5.Beşinci Alt Amaca İlişkin Bulgular

Araştırmanın beşinci alt amacı, çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının yayın tarihleri açısından değerlendirilmesine yöneliktir. Beşinci alt amaca ilişkin bulgular aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 5. Çocuk Kütüphanelerinde Yer Alan Okul Öncesi Döneme Yönelik Yayınlanmış Hikaye Kitaplarının Yayın Tarihine İlişkin Frekans, Yüzde ve Ortalama Değerleri

YAYIN TARİHİ	<i>f</i>	%	\bar{x}
1. 1997-2000 yılları arası	8	1.6	3.66
2. 2001-2005 yılları arası	25	5.0	
3. 2006-2010 yılları arası	192	38.4	
4. 2011-2014 yılları arası	220	44.0	
5. 2015-2017 yılları arası	15	3.0	
6. Belirtilmemiş	40	8.0	

Tablo 5’te görüldüğü üzere çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının yayın tarihleri incelendiğinde; 1997-2000 yılları arasındaki kitapların oranı %1.6 (8 kitap); 2001-2005 yılları arasındaki kitapların oranı %5.0 (25 kitap); 2006-2010 yılları arasındaki kitapların oranı %38.4 (192 kitap); 2011-2014 yılları arasındaki kitapların oranı %44.0 (220 kitap); 2015-2017 yılları arasındaki kitapların oranı %3.0 (15 kitap); yayın tarihi belirtilmemiş kitapların oranı %8.0 (40 kitap) şeklindedir. Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının yayın tarihlerine ilişkin ortalama 3.66 olarak bulunmuştur.

Görülmektedir ki; çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitapları en çok ‘‘2011-2014 yılları arasında’’ (%44), en az ‘‘1997-2000 yılları arasında’’ (%1.6) yayınlanmıştır.

3.6.Altıncı Alt Amaca İlişkin Bulgular

Araştırmanın altıncı alt amacı, çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının çeviri olup olmaması açısından değerlendirilmesine yöneliktir. Altıncı alt amaca ilişkin bulgular aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 6. Çocuk Kütüphanelerinde Yer Alan Okul Öncesi Döneme Yönelik Yayınlanmış Hikaye Kitaplarının Çeviri Olup Olmamasına İlişkin Frekans, Yüzde ve Ortalama Değerleri

ÇEVİRİ	<i>f</i>	%	\bar{x}
1. Çeviri kitaplar	81	16.2	2.53
2. Yerli (çeviri olmayan) kitaplar	419	83.8	3.33

Tablo 6’da görüldüğü üzere çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının çeviri olup olmaması incelendiğinde çeviri olan kitapların oranı %16.2 (81 kitap); çeviri olmayan kitapların oranı %83.8 (419 kitap) şeklindedir. Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının çeviri olup olmamasına ilişkin ortalama 1.84 olarak bulunmuştur. Görülmektedir ki; çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitapları çoğunlukla(%83.8) çeviri değildir.

3.7.Yedinci Alt Amaca İlişkin Bulgular

Araştırmanın yedinci alt amacı, çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının temizlik düzen becerileri açısından değerlendirilmesine yöneliktir. Yedinci alt amaca ilişkin bulgular aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 7. Çocuk Kütüphanelerinde Yer Alan Okul Öncesi Döneme Yönelik Yayınlanmış Hikaye Kitaplarında Temizlik-Düzen Becerilerine Yer Verilmesine İlişkin Frekans, Yüzde ve Ortalama Değerleri

TEMİZLİK DÜZEN BECERİLERİ	EVET		HAYIR		\bar{x}
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	
1. El yıkamaya yer verilmiş mi?	25	5.0	475	95.0	1.95
2. Yüz yıkamaya yer verilmiş mi?	20	4.0	480	96.0	1.96
3. Diş fırçalamaya yer verilmiş mi?	25	5.0	475	95.0	1.95
4. Banyo yapmaya yer verilmiş mi?	21	4.2	479	95.8	1.96
5. Burun silmeye yer verilmiş mi?	0	0	500	100	2.00
6. Saç taramaya yer verilmiş mi?	5	1.0	495	99.0	1.99
7. Temiz kirli ayırımına yer verilmiş mi?	16	3.2	484	96.8	1.97
8. Tuvalette giysi çıkarmaya yer verilmiş mi?	2	0.4	498	99.6	2.00
9. Tuvaletten sonra ellerini yıkamaya yer verilmiş mi?	5	1.0	495	99.0	1.99
10. Yatağını toplamaya yer verilmiş mi?	9	1.8	491	98.2	2.02
11. Giysilerini katlamaya yerleştirmeye yer verilmiş mi?	4	0.8	496	99.2	1.99

12. Çöpü çöpe atmaya yer verilmiş mi?	12	2.4	488	97.6	1.98
13. Dökülen bir şeyi toplamaya yer verilmiş mi?	11	2.2	489	97.8	1.98
14. Kulak temizliğine yer verilmiş mi?	1	0.2	499	99.8	2.00
15. Tırnak temizliğine yer verilmiş mi?	4	0.8	496	99.2	1.99
16. Hapşırırken kolu ile ağzını kapatmaya yer verilmiş mi?	0	0	500	100	2.00

Tablo 7’de görüldüğü üzere çocuk kütüphanelerinde bulunan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarındaki temizlik düzen kriterleri incelendiğinde; el yıkamaya yer verilme oranı %55 (25 ifade) evet, %95 (475 ifade) hayır şeklindedir; yüz yıkamaya yer verilme oranı %4.0 (20 ifade) evet, %96 (480 ifade) hayır şeklindedir; diş fırçalamaya yer verilme oranı %5.0 (25 ifade) evet, %95 (475 ifade) hayır şeklindedir; banyo yapmaya yer verilme oranı %4.2 (21 ifade) evet, %95.8 (479 ifade) hayır şeklindedir; burun silmeye yer verilme oranı %0 (0 ifade) evet, %100 (500 ifade) hayır şeklindedir, saç taramaya yer verilme oranı %1 (5 ifade) evet, %99 (495 ifade) hayır şeklindedir; temiz ve kirli ayırmasına yer verilme oranı %3.2 (16 ifade) evet, %96.8 (484 ifade) hayır şeklindedir; tuvalette giysilerini çıkarmaya yer verilme oranı %0.4 (2 ifade) evet, %99.6 (498 ifade) hayır şeklindedir; tuvaletten sonra el yıkamaya yer verilme oranı %1 (5 ifade) evet, %99 (495 ifade) hayır şeklindedir; yatağını toplamaya yer verilme oranı %1.8 (9 ifade) evet, %98.2 (491 ifade) hayır şeklindedir; giysilerini katlamaya yer verilme oranı %0.8 (4 ifade) evet, %99.2 (496 ifade) hayır şeklindedir; çöpü çöpe atmaya yer verilme oranı %2.4 (12 ifade) evet, %97.6 (488 ifade) hayır şeklindedir; dökülen bir şeyi toplamaya yer verilme oranı %2.2 (11 ifade) evet, %97.8 (489 ifade) hayır şeklindedir; kulak temizliğine yer verilme oranı %0.2 (1 ifade) evet, %99.8 (499 ifade) hayır şeklindedir; tırnak temizliğine yer verilme oranı %0.8 (4 ifade) evet, %99.2 (496 ifade) hayır şeklindedir; hapşırırken kolu ile ağzını kapatmaya yer verilme oranı %0 (0 ifade) evet, %100 (500 ifade) hayır şeklindedir.

Çocuk kütüphanelerinde bulunan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarında temizlik düzen becerilerine yer verilmesine ilişkin ortalama; el yıkamaya yer verilmesine ilişkin ortalama 1.95, yüz yıkamaya yer verilmesine ilişkin ortalama 1.96, diş fırçalamaya yer verilmesine ilişkin ortalama 1.95, banyo yapmaya yer verilmesine ilişkin ortalama 1.96, burun silmeye yer verilmesine ilişkin ortalama 2.00, saç taramaya yer verilmesine ilişkin ortalama 1.99, temiz ve kirli ayırma yapmaya yer verilmesine ilişkin ortalama 1.97, tuvalette giysilerini çıkarmaya yer verilmesine ilişkin ortalama 2.00, tuvalet sonrası el yıkamaya yer verilmesine ilişkin ortalama 1.99, yatağını toplamaya yer verilmesine ilişkin ortalama 2.02, giysilerini katlamaya yer verilmesine ilişkin ortalama 1.99, çöpü çöpe atmaya yer verilmesine ilişkin ortalama 1.98, dökülen bir şeyi toplamaya yer verilmesine ilişkin ortalama 1.98, kulak temizliğine yer verilmesine ilişkin ortalama 2.00, tırnak temizliğine yer verilmesine ilişkin ortalama 1.99, hapşırırken kolu ile ağzını kapatmaya yer verilmesine ilişkin ortalama 2.00 olarak bulunmuştur.

Görülmektedir ki; çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarında temizlik düzene ilişkin becerilerden en çok el yıkamaya ($\bar{x} = 1,95$; %5) ve

diş fırçalamaya ($\bar{x} = 1.95$; %5), en az burun silmeye ($\bar{x} = 2.00$; %0) ve hapşırırken kolu ile ağzını kapatmaya ($\bar{x} = 2.00$; %0) yer verilmiştir.

3.8. Sekizinci Alt Amaca İlişkin Bulgular

Araştırmanın sekizinci alt amacı, çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının uyku dinlenme becerileri açısından değerlendirilmesine yöneliktir. Sekizinci alt amaca ilişkin bulgular aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 8. Çocuk Kütüphanelerinde Yer Alan Okul Öncesi Döneme Yönelik Yayınlanmış Hikaye Kitaplarında Uyku Ve Dinlenme Becerilerine Yer Verilmesine İlişkin Frekans, Yüzde ve Ortalama Değerleri

UYKU- DİNLENME BECERİLERİ	EVET		HAYIR		\bar{x}
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	
1.Gece uykudan uyanıp tuvalete gitmeye yer verilmiş mi?	2	0.4	498	99.6	2.00
2.Yorulduğunu fark etmeye yer verilmiş mi?	35	7.0	465	93.0	1.93
3.Yorulduğunu sözlü ifade etmeye yer verilmiş mi?	18	3.6	482	96.4	1.96
4.Uyku zamanının geldiğinin fark edilmesine yer verilmiş mi?	33	6.6	467	93.4	1.93
5.Uyku için gerekli hazırlığın yapılmasına yer verilmiş mi?	19	3.8	481	96.2	1.96
6.Uyku sonrası yatağın toplanmasına yer verilmiş mi?	3	0.6	497	99.4	1.99
7.Yeterli ve düzenli uyumaya yer verilmiş mi?	7	1.4	493	98.6	1.99

Tablo 8’de görüldüğü üzere çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarındaki uyku ve dinlenme becerileri incelendiğinde; gece uykudan uyanıp tuvalete gitmeye yer verilmesine ilişkin oran %0.4 (2 ifade) evet, %99.6 (498 ifade) hayır; yorulduğunu fark etmeye yer verilmesine ilişkin oran %7.0 (35 ifade) evet, %93.0 (465 ifade) hayır; yorulduğunu sözlü ifade etmeye yer verilmesine ilişkin oran %3.6 (18 ifade) evet, %96.4 (482 ifade) hayır; uyku zamanının geldiğini fark etmeye yer verilmesine ilişkin oran %6.6 (33 ifade) evet, %93.4 (467 ifade) hayır; uyku için gerekli hazırlığın yapılmasına yer verilmesine ilişkin oran %3.8 (19 ifade) evet; %96.2 (481 ifade) hayır; uyku sonrası yatağın toplanmasına yer verilmesine ilişkin oran %0.6 (3 ifade) evet, %99.4 (497 ifade) hayır; yeterli ve düzenli uyumaya yer verilmesine ilişkin oran %1.4 (7 ifade) evet, %98.6 (493 ifade) hayır şeklindedir. Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarında uyku ve dinlenme becerilerine yer verilmesine ilişkin ortalama; gece uykudan uyanıp tuvalete gitmeye yer verilmesine ilişkin ortalama 2.00, yorulduğunu fark etmeye yer

verilmesine ilişkin ortalama 1.93, yorulduğunu sözlü ifade etmeye yer verilmesine ilişkin ortalama 1.96, uyku zamanının geldiğini fark etmeye yer verilmesine ilişkin ortalama 1.93, uyku için gerekli hazırlığın yapılmasına yer verilmesine ilişkin ortalama 1.96, uyku sonrası yatağın toplanmasına yer verilmesine ilişkin ortalama 1.99, yeterli ve düzenli uyumaya yer verilmesine ilişkin ortalama 1.99 olarak bulunmuştur. Görülmektedir ki; çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarında uyku ve dinlenme becerilerinden en çok yorulduğunu fark etmeye ($\bar{x}=1.93$; %7), en az gece uykudan uyanıp tuvalete gitmeye ($\bar{x}=2.00$; %0.4) yer verilmiştir.

3.9.Dokuzuncu Alt Amaca İlişkin Bulgular

Araştırmanın dokuzuncu alt amacı, çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının beslenme becerileri açısından değerlendirilmesine yöneliktir. Dokuzuncu alt amaca ilişkin bulgular aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 9. Çocuk Kütüphanelerinde Yer Alan Okul Öncesi Döneme Yönelik Yayınlanmış Hikaye Kitaplarında Beslenme Becerilerine Yer Verilmesine İlişkin Frekans, Yüzde ve Ortalama Değerleri

BESLENME BECERİLERİ	EVET		HAYIR		\bar{x}
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	
1.Çatal-kaşığı amacına uygun olarak kullanmaya yer verilmiş mi?	3	0.6	497	99.4	1.99
2.Bardağa içecek doldurmaya yer verilmiş mi?	2	0.4	498	99.6	2.00
3.Tabağa yiyebileceği kadar yiyecek almasına yer verilmiş mi?	8	1.6	492	98.4	1.98
4.Yiyecekleri yemeden önce yıkamaya yer verilmiş mi?	8	1.6	492	98.4	1.98
5.Öğün zamanında yemek yemeye yer verilmiş mi?	37	7.4	463	92.6	1.93
6.Yemek seçmeden yemeye yer verilmiş mi?	9	1.8	491	98.2	1.98
7.Kendi başına yemek yemeye yer verilmiş mi?	27	5.4	473	94.6	1.95
8.Sağlığını olumsuz etkileyen yiyeceklerden kaçınmaya yer verilmiş mi?	20	4.0	480	96.0	1.96

Tablo 9’da görüldüğü üzere çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarındaki beslenme becerileri incelendiğinde; çatal-kaşığı amacına uygun olarak kullanmaya yer verilmesine ilişkin oran %0.6 (3 ifade) evet, %99.4 (497 ifade)

hayır; bardağa içecek doldurmaya yer verilmesine ilişkin oran %0.4 (2 ifade) evet, %99.6 (498 ifade) hayır; tabağa yiyebileceği kadar yiyecek almaya yer verilmesine ilişkin oran %1.6 (8 ifade) evet, %98.4 (492 ifade) hayır; yiyecekleri yemeden önce yıkamaya yer verilmesine ilişkin oran %1.6 (8 ifade) evet, %98.4 (492 ifade) hayır; gn zamanında yemek yemeye yer verilmesine ilişkin oran %7.4 (37 ifade) evet, %92.6 (463 ifade) hayır; yemek seçmeden yemeye yer verilmesine ilişkin oran %1.8 (9 ifade) evet, %98.2 (491 ifade) hayır; kendi başına yemek yemeye yer verilmesine ilişkin oran %5.4 (27 ifade) evet, %94.6 (473 ifade) hayır; sağlığını olumsuz etkileyen yiyeceklerden kaçınmaya yer verilmesine ilişkin oran %4.0 (20 ifade) evet, %96.0 (480 ifade) hayır şeklinde dir.

ocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının beslenme becerilerine yer verilmesine ilişkin ortalama; atal-kaşığı amacına uygun olarak kullanmaya yer verilmesine ilişkin ortalama 1.99, bardağa içecek doldurmaya yer verilmesine ilişkin ortalama 2.00, tabağa yiyebileceği kadar yiyecek almaya yer verilmesine ilişkin ortalama 1.98, yiyecekleri yemeden önce yıkamaya yer verilmesine ilişkin ortalama 1.98, gn zamanında yemek yemeye yer verilmesine ilişkin ortalama 1.93, yemek seçmeden yemeye yer verilmesine ilişkin ortalama 1.98, kendi başına yemek yemeye yer verilmesine ilişkin ortalama 1.95, sağlığını olumsuz etkileyen yiyeceklerden kaçınmaya yer verilmesine ilişkin ortalama 1.96 olarak bulunmuştur. Görülmektedir ki; ocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarında beslenme becerilerinden en çok gn zamanında yemek yemeye ($\bar{x}=1.93$; %7.4), en az bardağa içecek doldurmaya ($\bar{x}=2.00$; %0.4) yer verilmiştir.

3.10. Onuncu Alt Amaca İlişkin Bulgular

Araştırmanın onuncu alt amacı, ocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının giyinme becerileri açısından değerlendirilmesine yöneliktir. Onuncu alt amaca ilişkin bulgular aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 10. ocuk Kütüphanelerinde Yer Alan Okul ncesi Döneme Yönelik Yayınlanmış Hikaye Kitaplarında Giyinme Becerilerine Yer Verilmesine İlişkin Frekans, Yüzde ve Ortalama Değerleri

GIYİNME BECERİLERİ	EVET		HAYIR		\bar{x}
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	
1.Giysilerin önünü arkasını ayırt edebilmeye yer verilmiş mi?	3	0.6	497	99.4	1.99
2.Yardımsız giyinip soyunmaya yer verilmiş mi?	24	4.8	476	95.2	1.95
3.Yardım almadan fermuar çekilmesine yer verilmiş mi?	1	0.2	499	99.8	2.00
4.Yardım almadan düğme iliklenip açılmasına yer verilmiş mi?	1	0.2	499	99.8	2.00

5.Yardımlı almadan ayakkabı giyip, bağlanıp, çıkarılmasına yer verilmiş mi?	11	2.2	489	97.8	1.98
6.Hava şartlarına uygun giyinmeye yer verilmiş mi?	20	4.2	480	95.8	1.96

Tablo 10’da görüldüğü üzere çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarındaki giyinme becerileri incelendiğinde; giysilerin önünü arkasını ayırt edebilmeye yer verilmesine ilişkin oran %0.6 (3 ifade) evet, %99.4 (497 ifade) hayır; yardımsız giyinip soyunmaya yer verilmesine ilişkin oran %4.8 (24 ifade) evet, %95.2 (476 ifade) hayır; yardım almadan fermuar çekilmesine yer verilmesine ilişkin oran %0.2 (1 ifade) evet, %99.8 (499 ifade) hayır; yardım almadan düğme ilikleyip açmaya yer verilmesine ilişkin oran %0.2 (1 ifade) evet, %99.8 (499 ifade) hayır; yardım almadan ayakkabı giyip, bağlayıp, çıkarmaya yer verilmesine ilişkin oran %2,2 (11 ifade) evet, %97.8 (489 ifade) hayır; hava şartlarına uygun giyinmeye yer verilmesine ilişkin oran %4.2 (20 ifade) evet, %95.8 (480 ifade) hayır şeklindedir.

Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının giyinme becerilerine yer verilmesine ilişkin ortalama; giysilerin önünü arkasını ayırt edebilmeye yer verilmesine ilişkin ortalama 1.99, yardımsız giyinip soyunmaya yer verilmesine ilişkin ortalama 1.95, yardım almadan fermuar çekilmesine yer verilmesine ilişkin ortalama 2.00, yardım almadan düğme ilikleyip açmaya yer verilmesine ilişkin ortalama 2.00, yardım almadan ayakkabı giyip, bağlayıp, çıkarmaya yer verilmesine ilişkin ortalama 1.98, hava şartlarına uygun giyinmeye yer verilmesine ilişkin ortalama 1.96 olarak bulunmuştur. Görülmektedir ki; çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarında giyinme becerilerinden en çok yardımsız giyinip soyunmaya ($\bar{x}=1.95$; %4.8), en az yardım almadan fermuar çekilmesine ($\bar{x}=2.00$; %0.2) ve yardım almadan düğme iliklenip açılmasına ($\bar{x}=2.00$; %0.2) yer verilmiştir.

3.11.On Birinci Alt Amaca İlişkin Bulgular

Araştırmanın on birinci alt amacı, çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının kişisel güvenlik becerileri açısından değerlendirilmesine yöneliktir. On birinci alt amaca ilişkin bulgular aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 11. Çocuk Kütüphanelerinde Yer Alan Okul Öncesi Döneme Yönelik Yayınlanmış Hikaye Kitaplarında Kişisel Güvenlik Becerilerine Yer Verilmesine İlişkin Frekans, Yüzde ve Ortalama Değerleri

KİŞİSEL GÜVENLİK	EVET		HAYIR		\bar{x}
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	
1.Arabada arka koltukta oturulmasına yer verilmiş mi?	2	0.4	498	99.6	2.00

2.Emniyet kemerinin bağlanmasına yer verilmiş mi?	5	1.0	495	99.0	1.99
3.Önemli ve acil durumların ve numaraların bilinmesine yer verilmiş mi?	2	0.4	498	99.6	2.00
4.Tehlikeli durumların bilinmesine ve söylenmesine yer verilmiş mi?	59	11.8	441	88.2	1.88
5.Tehlikeli durumlarda kendilerini korumaya yer verilmiş mi?	49	9.8	451	90.2	1.90
6.Yolda yürürken kaldırımı kullanmaya yer verilmiş mi?	4	0.8	496	99.2	1.99
7.Trafik kurallarını bilmeye ve uymaya yer verilmiş mi?	15	3.0	485	97.0	1.97
8.Evin veya gideceği yerin yolunu bulmaya yer verilmiş mi?	41	8.2	459	91.8	1.92
9.Sağlık ile ilgili rutin kontrollerin farkında olmaya yer verilmiş mi?	13	2.6	487	97.4	1.97
10.Sağlık ile ilgili önlemler alınmasına yer verilmiş mi?	50	10.0	450	90.0	1.90

Tablo 11’de görüldüğü üzere çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarındaki kişisel güvenlik becerileri incelendiğinde; arabada arka koltukta oturulmasına yer verilmesine ilişkin oran %0.4 (2 ifade) evet, %99.6 (498 ifade) hayır; emniyet kemerinin bağlanmasına yer verilmesine ilişkin oran %1.0 (5 ifade) evet, %99.0 (495 ifade) hayır; önemli ve acil durumların ve numaraların bilinmesine yer verilmesine ilişkin oran %0.4 (2 ifade) evet, %99.6 (498 ifade) hayır; tehlikeli durumların bilinmesine ve söylenmesine yer verilmesine ilişkin oran %11.8 (59 ifade) evet, %88.2 (441 ifade) hayır; tehlikeli durumlarda kendini korumaya yer verilmesine ilişkin oran %9.8 (49 ifade) evet, %90.2 (451 ifade) hayır; yolda yürürken kaldırımın kullanılmasına yer verilmesine ilişkin oran %0.8 (4 ifade) evet, %99.2 (496 ifade) hayır; trafik kurallarını bilmeye ve uymaya yer verilmesine ilişkin oran %3.0 (15 ifade) evet, %97.0 (485 ifade) hayır, evin veya gideceği yerin yolunu bulmaya yer verilmesine ilişkin oran %8.2 (41 ifade) evet, %91.8 (459 ifade) hayır; sağlık ile ilgili rutin kontrollerin bilinmesine yer verilmesine ilişkin oran %2.6 (13 ifade) evet, %97.4 (487 ifade) hayır; sağlık ile ilgili önlemler alınmasına yer verilmesine ilişkin oran %10.0 (50 ifade) evet, %90.0 (450 ifade) hayır şeklindedir.

Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının kişisel güvenlik becerilerine yer verilmesine ilişkin ortalama; arabada arka koltukta oturulmasına yer verilmesine ilişkin ortalama 2.00, emniyet kemerinin bağlanmasına yer verilmesine ilişkin ortalama 1.99, önemli ve acil durumların ve numaraların bilinmesine yer verilmesine ilişkin ortalama 2.00, tehlikeli durumların bilinmesine ve söylenmesine yer verilmesine ilişkin ortalama 1.88, ; tehlikeli durumlarda kendini korumaya yer verilmesine

ilişkin ortalama 1.90, yolda yürürken kaldırımın kullanılmasına yer verilmesine ilişkin ortalama 1.99, trafik kurallarını bilmeye ve uymaya yer verilmesine ilişkin ortalama 1.97, evin veya gideceği yerin yolunu bulmaya yer verilmesine ilişkin ortalama 1.92, sağlık ile ilgili rutin kontrollerin bilinmesine yer verilmesine ilişkin ortalama 1.97, sağlık ile ilgili önlemler alınmasına yer verilmesine ilişkin ortalama 1.90 olarak bulunmuştur.

Görülmektedir ki; çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarında kişisel güvenlik becerilerinden en çok tehlikeli durumların bilinmesine ve söylenmesine ($\bar{x}=1.88$; %11.8), en az arabada arka koltukta oturulmasına ($\bar{x}=2.00$; %0.4) ve önemli ve acil durumların, numaraların bilinmesine ($\bar{x}=2.00$; %0.4) yer verilmiştir.

3.12. On İkinci Alt Amaca İlişkin Bulgular

Araştırmanın on ikinci alt amacı, çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının görgü kuralları açısından değerlendirilmesine yöneliktir. On ikinci alt amaca ilişkin bulgular aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 12. Çocuk Kütüphanelerinde Yer Alan Okul Öncesi Döneme Yönelik Yayınlanmış Hikaye Kitaplarında Görgü Kuralları Becerilerine Yer Verilmesine İlişkin Frekans, Yüzde ve Ortalama Değerleri

GÖRGÜ KURALLARI	EVET		HAYIR		\bar{x}
	f	%	f	%	
1.Gerekli durumlarda nezaket sözcüklerinin kullanılmasına yer verilmiş mi?	189	37.8	311	62.2	1.62
2.Selamlaşma. vedalaşma sözcüklerinin kullanılmasına yer verilmiş mi?	107	21.4	393	78.6	1.79
3.Gerekli durumlarda sıra beklemeye yer verilmiş mi?	34	6.8	466	93.2	1.93
4.Söz hakkı verilmesini istemeye ve söz sırasını beklemeye yer verilmiş mi?	17	3.4	482	96.6	1.97
5.Başkalarını incitmeden haklarını arayabilmeye ve başkalarının hakkına saygılı olmaya yer verilmiş mi?	68	13.6	432	86.4	1.86
6.Başkaları konuşurken dinlemeye yer verilmiş mi?	42	8.4	458	91.6	1.92
7.Kendi eşyalarını paylaşmaya yer verilmiş mi?	65	13.0	435	87.0	1.87
8.Eşyalarını temiz kullanmaya ve tekrar yerine koymaya yer verilmiş mi?	12	2.4	488	97.6	1.98

9.Yardımlaşmaya yer verilmiş mi?	177	35.4	323	64.6	1.65
10.Başkalarına zarar vermemesi gerektiğini bilmeye yer verilmiş mi?	49	9.8	451	90.2	1.90
11.İşbirliğine yer verilmiş mi?	115	23.0	385	77.0	1.77
12.Okul ve sınıf kurallarına uymaya yer verilmiş mi?	18	3.6	482	96.4	1.96
13.Ev kurallarına uymaya yer verilmiş mi?	20	4.0	480	96.0	1.96

Tablo 12’de görüldüğü üzere çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarındaki görgü kuralları becerileri incelendiğinde; gerekli durumlarda nezaket sözcükleri kullanılmasına yer verilmesine ilişkin oran %37.8 (189 ifade) evet, %62.2 (311 ifade) hayır; selamlaşma ve vedalaşma sözcüklerine yer verilmesine ilişkin oran %21.4 (107 ifade) evet, %78.6 (393 ifade) hayır; gerekli durumlarda sıra beklemeye yer verilmesine ilişkin oran %6.8 (34 ifade) evet, %93.2 (466 ifade) hayır; söz hakkı verilmesini istemeye ve söz sırasını beklemeye yer verilmesine ilişkin oran %3.4 (17 ifade) evet, %96.6 (482 ifade) hayır; başkalarını incitmeden haklarını arayabilmeye ve başkalarının haklarına saygılı olmaya yer verilmesine ilişkin oran %13.6 (68 ifade) evet, %86.4 (432 ifade) hayır, başkaları konuşurken dinlemeye yer verilmesine ilişkin oran %8.4 (42 ifade) evet, %91.6 (458 ifade) hayır, kendi eşyalarını paylaşmaya yer verilmesine ilişkin oran %13.0 (65 ifade) evet, %87.0 (435 ifade) hayır; eşyalarını temiz kullanmaya ve tekrar yerine koymaya yer verilmesine ilişkin oran %2.4 (12 ifade) evet, %97.6 (488 ifade) hayır; yardımlaşmaya yer verilmesine ilişkin oran %35.4 (177 ifade) evet, %64.6 (323 ifade) hayır; başkalarına zarar vermemesini bilmeye yer verilmesine ilişkin oran %9.8 (49 ifade) evet, %90.2 (451 ifade) hayır; işbirliğine yer verilmesine ilişkin oran %23.0 (115 ifade) evet, %77.0 (385 ifade) hayır; okul ve sınıf kurallarına uymaya yer verilmesine ilişkin oran %3.6 (18 ifade) evet, %96.4 (482 ifade) hayır; ev kurallarına uymaya yer verilmesine ilişkin oran %4.0 (20 ifade) evet, %96.0 (480 ifade) hayır şeklindedir.

Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının görgü kuralları becerilerine yer verilmesine ilişkin ortalama; gerekli durumlarda nezaket sözcükleri kullanılmasına yer verilmesine ilişkin ortalama 1.62, selamlaşma ve vedalaşma sözcüklerine yer verilmesine ilişkin ortalama 1.79, gerekli durumlarda sıra beklemeye yer verilmesine ilişkin ortalama 1.93, söz hakkı verilmesini istemeye ve söz sırasını beklemeye yer verilmesine ilişkin ortalama 1.97, başkalarını incitmeden haklarını arayabilmeye ve başkalarının haklarına saygılı olmaya yer verilmesine ilişkin ortalama 1.86, başkaları konuşurken dinlemeye yer verilmesine ilişkin ortalama 1.92, kendi eşyalarını paylaşmaya yer verilmesine ilişkin ortalama 1.87, eşyalarını temiz kullanmaya ve tekrar yerine koymaya yer verilmesine ilişkin ortalama 1.98, yardımlaşmaya yer verilmesine ilişkin ortalama 1.65, başkalarına zarar vermemesini bilmeye yer verilmesine ilişkin ortalama 1.90, işbirliğine yer verilmesine ilişkin ortalama 1.77, okul ve sınıf kurallarına uymaya yer verilmesine ilişkin ortalama 1.96, ev kurallarına uymaya yer verilmesine ilişkin ortalama 1.96 olarak bulunmuştur. Görülmektedir ki; çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının görgü kuralları becerilerinden en çok gerekli durumlarda nezaket sözcükleri

kullanmaya ($\bar{x}=1.62$; %37.8), en az eşyalarını temiz kullanmaya ve tekrar yerine koymaya ($\bar{x}=1.98$; %2.4) yer verilmiştir.

IV.SONUÇ

Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının öz bakım becerileri açısından değerlendirilmesi amacıyla yapılan bu araştırmanın bulguları ışığında elde edilen sonuçlar şöyledir:

- Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitapları genel öz bakım becerileri açısından incelendiğinde; en çok görgü kurallarına ait becerilere, en az giyinme becerilerine yer verildiği görülmektedir.
- Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitapları hitap ettiği yaş aralıkları bakımından incelendiğinde yaş aralıklarının çoğunlukla belirtilmediği görülmektedir.
- Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitapları konu dağılımı açısından incelendiğinde en çok davranış konusuna, en az kitaplar konusuna yer verildiği görülmektedir.
- Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitapları sayfa sayıları açısından incelendiğinde en çok 16-30 sayfa aralığına, en az 50 ve üstü sayfa aralığına yer verildiği görülmektedir.
- Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitapları yayın tarihleri açısından incelendiğinde en çok 2011-2014 yılları arasındaki, en az 1997-2000 yılları arasındaki kitaplara yer verildiği görülmektedir.
- Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarının çeviri olup olmaması incelendiğinde, çoğunlukla yerli (çeviri olmayan) olduğu görülmektedir.
- Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitapları temizlik düzen becerileri açısından incelendiğinde en çok el yıkamaya ve diş fırçalamaya, en az burun silmeye ve hapşırırken kolu ile ağzını kapatmaya yer verildiği görülmektedir.
- Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitapları uyku dinlenme becerileri açısından incelendiğinde en çok yorulduğunu fark etmeye, en az uykudan uyanıp tuvalete gitmeye yer verildiği görülmektedir.
- Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitapları beslenme becerileri açısından incelendiğinde en çok öğün zamanında yemek yemeye, en az bardağa içecek doldurmaya yer verildiği görülmektedir.
- Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitapları giyinme becerileri açısından incelendiğinde en çok yardımsız giyinip soyunmaya, en az yardım almadan fermuar çekilmesine ve yardım almadan düğme iliklenip açılmasına yer verilmiştir.
- Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitapları kişisel güvenlik becerileri açısından incelendiğinde en çok tehlikeli durumların bilinmesi ve söylenmesine, en az arabada arka koltukta oturulmasına ve önemli ve acil durumların, numaraların bilinmesine yer verildiği görülmektedir.
- Çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitapları görgü kuralları açısından incelendiğinde en çok gerekli durumlarda nezaket sözcükleri kullanmaya, en az eşyalarını temiz kullanmaya ve tekrar yerine koymaya yer verildiği görülmektedir.

V. ÖNERİLER

Araştırma sonucunda görülmüştür ki çocuk kütüphanelerinde yer alan okul öncesi döneme yönelik yayınlanmış hikaye kitaplarında yaş aralıkları çoğunlukla belirtilmemiştir. Çocuk kitabı yazarlarının konuyu hassasiyetle ele almalı ve hitap ettiği yaş grubu ve özelliklerini dikkate alarak kitap yazmalıdır. Yayın evleri de konuya aynı hassasiyetle yaklaşmalı ve çocukların gelişimi ve ebeveynlerin kitap tercihlerini doğru yapabilmelerini ticari kaygının önüne geçirmelidirler.

Araştırma sonucunda görülmüştür ki çocuk kitaplarında konu dağılımı açısından en çok davranış konusuna, en az kitaplar konusuna yer verilmiştir. Çocuk kitaplarında kitaplar konusuna en az değinilmesi dikkat çekicidir. Bu durum, çocuk kitaplarının çocuklara kitap sevdirmeye kaygısıyla yazılmadığının bir göstergesi olabilir. Bu nedenle, bundan sonra yazılacak kitaplarda çocuk kitabı yazarlarının kitap konusuna daha fazla değinmeleri önerilmektedir.

Araştırma sonucunda görülmüştür ki çocuk kitapları genel öz bakım becerileri açısından incelendiğinde; en çok görgü kurallarına ait becerilere, en az giyinme becerilerine yer verilmiştir. Giyinme becerisinin çocuklara kazandırılmasında çocuk kitaplarındaki hikaye içeriği ve resimler önemlidir. Bu nedenle okul öncesi dönem çocukları için yazılan kitaplarda giyinme becerisinin edinimiyle ilgili daha fazla resim ve hikaye öğeleri kullanılmalıdır.

Çocuk kütüphaneleri, özellikle kitap alma imkanı olmayan aileler ve çocukları için sunulmuş önemli bir fırsattır. Fakat görülmektedir ki, ülkemizde yer alan çocuk kütüphaneleri ve bu kütüphanelerde yer alan okul öncesi döneme yönelik hikaye kitabı sayısı yeterli değildir. Bu nedenle, ülke genelinde çocuk kütüphaneleri ve bu kütüphanelerde yer alan okul öncesi dönem çocuk kitaplarının sayısı artırılmalıdır. Bir diğer sorun da çocuk kütüphanelerinin yeterince tanınmıyor ve bilinmiyor olmasıdır. Konuyla ilgili yetkililer, çocuk kütüphanelerini tanıtıcı faaliyet ve reklamlar yapmalıdır. Okul öncesi eğitim kurumlarındaki yönetici ve öğretmenler de çocuk kütüphanelerine geziler düzenleyerek çocukların çocuk kütüphanesi kavramıyla tanışmasını sağlamalıdır.

KAYNAKLAR

- Akengin, G. (1999). *Resimli Hikayelerin Çocuk Eğitimindeki Rolü ve Manas Destanı'nın Resimlerle Hikayeleştirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.
- Aksun, Z. (2010). *Çocuk Edebiyatı Kapsamında Enver Naci Gökşen'in Hikayeleri ve Bunların Eğitim Değeri*. Yüksek Lisans Tezi. Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Erzincan.
- Altay A., Todorova T., Dursun B. (2013). Halk Kütüphanelerinde Çocuklara ve Gençlere Yönelik Yenilikçi Bilgi Hizmetleri: Türkiye'de Durum, *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, Sayı:2, Ankara.
- Yılmaz, Arif. (2008). Okul Öncesi Çocuklara Yönelik Kütüphane Hizmetlerinin Önemi ve Başarılı Bir Kütüphane Örneği, *Türk Kütüphaneciliği*, 22(2), 169-186.
- Aydın, O. (2005). *Okul Öncesi Dönem Çocuğunun Gelişim Özellikleri Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar*. İstanbul: Morpa Yayınları.

- Bayhan, P. ve Artan, İ. (2005). *Çocuk Gelişimi ve Eğitimi*. İstanbul: Morpa Yayınları.
- Bilgin, H. (2011). *5-6 Yaş Çocuklarına Yönelik 1990-2010 Yılları Arasında Basılan Resimli Kitapların Çocuğa Görelilik Kavramına Göre İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.
- Bredenkamp, S. & Copple, C. (1997). *Developmentally Appropriate Practice in Early Childhood Programs*. Washington, D.C.: National Association for the Education of Young Children.
- Çeçen, M.A. ve Aydemir, F. (2011). Okul Öncesi .hikaye Kitaplarının Okunabilirlik Açısından İncelenmesi, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(16), 185-194.
- Dalboy, N. (2014). *Çocuk Edebiyatı Eserlerinin Okumaya Yönelik Tutuma Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Osmangazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Eskişehir.
- Dege, Ö. (2008). *Resimli Hikaye Kitaplarıyla Verilen Dramatik Etkinlik Uygulamalarının Altı Yaş Çocuklarının Bakış Açısı Kazanımlarına Etkisinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Dellal, M. (2010). *Çocuk Edebiyatında Öykü Türünün Çocuğun Kavram Gelişimine Etkileri Üzerine Bir Araştırma (Gülten Dayıoğlu Örneği)*. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Afyon.
- Demiriz, S. ve Dinçer, Ç. (2001). 5-6 Yaş Çocuklarının Öz bakım Becerilerinin Cinsiyet ve Okul Öncesi Eğitim Alma Durumlarına Göre incelenmesi, *Milli Eğitim Dergisi*, s.150.
- Demirtas, K. (2001) *Annelerin Değerlendirmesine Göre Çocukların Öz bakım Becerileri ile Anne Tutumları Arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Demircan, C. (2000). Türkiye'deki Çocuk Kütüphanelerinin Halk Kütüphanelerine Devredilmeden Önceki Niceliksel Durum (1995- 2000).*Türk Kütüphaneciliği*, 20(2), 177-194.
- Dirican, R. (2013). *3-6 Yaş Grubu Çocuklarına Yönelik Yayımlanan Resimli Hikaye Kitaplarının Bazı Temel Değerler Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Einon, D. (1998). *'Guide to Learning Early'' Munich-Deutschland*.
- Fırat, H., Güleç, H., Şahin, Ç. (2013). Okul Öncesi Dönem Çocuklarına Yönelik Hazırlanan Masal ve Öykü Kitaplarının Korku ve Şiddet Öğeleri Açısından İncelenmesi, *International Journal of Social Science*, Sayı:5, 217-241.

- Geçgel, H. ve Sarıçan, E. (2011). Ömer Seyfettin'in Hikayelerinde Çocuk ve Eğitim Teması, *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(2), 164-175.
- Gönen, M., Karakuş, H., Uysal, H., Kehci, A., Ulutaş, Z., Kahve, Ö. (2016). Resimli Çocuk Kitaplarının İçerik ve Resimleme Özelliklerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(4), 724-735.
- Gönen, M., Uludağ, G., Fındık-Tarıbuyurdu, E., Tüfekçi, E. (2014). 0-3 Yaş Çocuklarına Yönelik Resimli Çocuk Kitaplarının Özelliklerinin İncelenmesi, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(1), 126-139.
- Güller, D.E., Bilbay, P. (2016). Kütüphane Yapılarında Okul Öncesi Çocuklara Yönelik İnteraktif Mekanların İrdelenmesi, *Türk Kütüphaneciliği*, 30(3), 398-414.
- Kocabaş, İ. (1999). *Çocuk Kitabı Seçim Kriterleri ve 1997 Yılına Kapsayan Bir Değerlendirme*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Konar, E. (2004). *1995-2002 Yılları Arasında Yayımlanan Okul Öncesi Hikaye Kitaplarındaki Bazı Kavramların İçerik ve Biçimsel Olarak İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Konya.
- Körükçü, Ö. (2012). Okul Öncesi Eğitime Yönelik Resimli Çocuk Kitaplarının Bulunması Gereken Temel Özellikler Açısından İncelenmesi, *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı:2 243-254.
- McCaleb, A. & Cull, V. (2000). Sociocultural influences and self care practices of middle adolescents. *Journal of Pediatric Nursing*, 15(1), 30-35.
- McCaleb, A. & Edgil, A. (1994). Self-concept and self care practices of healthy adolescents. *Journal of Pediatric Nursing*, 9(4), 233-238.
- Oktay, A. (1999). *Yaşamın sihirli yılları: Okul öncesi dönem*. İstanbul: Epsilon Yayınları.
- Oktay, A. (2004). *Yaşamın sihirli yılları: Okul öncesi dönem*. İstanbul: Epsilon Yayınları.
- Oktay, A. (2006). Okul Öncesi Eğitimden İlköğretime Geçiş Projesi. *Avrupa Birliği Sürecinde Okul Öncesi Eğitimin Geleceği Sempozyumu*. Kıbrıs: Ya-Pa yayıncılık, cilt 1, 75-95.
- Özkan, Ö.K. (2012). *Okul Öncesi Dönem Resimli Öykü Kitaplarının Coğrafi Kavramları İçermesi Yönünden İncelenmesi*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, On Sekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Pektaş, D. (2015). *Okul Öncesi Dönem Resimli Çocuk Kitaplarındaki Dil Sanatlarının İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Sağlam, A. (2007). *Anne-baba ve öğretmenlerin okul öncesi çocuk kitaplarını değerlendirmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar

- Sayer, R. (2007). *Çocuk Kütüphanelerinde Elektronik Yayınların Kullanımı ve Yaygınlaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Sinar, A. (1995). *Türk Hikaye ve Romanında Çocuk (1872-1950)*. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Soyer, A.Ç. (2009). Okul Öncesi Dönem Çocuk Hikaye Kitapları: Stereotipler ve Kimlikler, *Mehmet Akif Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı:1, 13-27.
- Şıvgın, N. (2005). *Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Uygulanan Eğitim Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri (Denizli İli Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli, 31.
- Şumnulu, F. (2011). *İlköğretim 1. ve 2. Sınıf Çocuk Hikaye Kitaplarının Tipografik Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Tezci, E. (2000). Öğrenme Paketleriyle Hazırlanan Çocuk Hikayelerinin Başarı ve Tutuma Etkileri, *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı:12, 74-84.
- Tuğrul, B. ve Feyman, N. (2006). Okul öncesi çocuklar için hazırlanmış resimli öykü kitaplarında kullanılan temalar. (387-392). *II.Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu Bildiri Kitabı*, Ankara: Ankara Üniversitesi.
- Tuncer, N. (2000). *Çocuk-kitap ilişkisinde kütüphanenin yeri nedir?*. M. R. Şirin (Yay.Haz.). *99 Soruda Çocuk Edebiyatı* içinde (s.235-236). İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.
- Turgut, G. (2015). *Okul Öncesi Eğitimi İçin Geliştirilen Hikaye Oluşturma Yazılımına Yönelik Görüşlerin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Tür G. ve Turla A. (1999). *Okul Öncesinde Çocuk Edebiyatı ve Çocuk*. İstanbul: Yapa Yayınları.
- Uğurlu, S.B. (2013). Resimli Çocuk Kitaplarında Hayvan Karakter Kullanımı, *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(4), 1381-1393.
- Ünen, Y.Z. (2012). *Okul Öncesi Çocuk Hikaye Kitaplarındaki İllüstrasyonların Biçim Dili*. Yüksek Lisans Tezi, Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Veziroğlu, M. ve Gönen M. (2012). Resimli Çocuk Kitaplarının M.E.B. Okul Öncesi Eğitim Programı'ndaki Kazanımlara Uygunluğunun İncelenmesi, *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 37(163).

- Veziroğlu, M. (2009). *Resimli Çocuk Kitaplarının M.E.B. Okul Öncesi Eğitim Programı'ndaki Kazanımlara Uygunluğunun İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Yasa, M. (2012). *Mevlana İdris Zengin'in Masal Kitaplarının Çocuk Edebiyatının Temel Ögeleri Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, OnSekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Yaşar Ekici, F., Turhan, Ş., Yılmaz, T., Kabaca, İ., Poyraz, Z.K., Numanoğlu, Y. (2016). 2005-2015 Yılları Arasında Yayımlanmış Okul Öncesi Hikâye Kitaplarının Kavramsal, Gelişimsel ve Biçimsel Açından İncelenmesi, *Eurasian Education & Literature Journal*, Volume:6, s. 9-23.
- Yavuzer,H. (2004). *Ana-Baba ve Çocuk*. İstanbul: Remzi Kitabevi
- Yazıcı, N. (2013). Çocuk Edebiyatı Alanında Üniversitelerde Yapılan Lisans Sonrası Çaişmalar, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(1), 441-452.
- Yıldız, C., Yazıcı, D.N., Durmuşoğlu, M.C. (2016). 2010-2015 Yılları Arasında Yayımlanmış Resimli Çocuk Kitaplarının Resimleme Özelliklerinin İncelenmesi, *Uluslararası Erken Çocukluk Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, Sayı:1, 43-55.
- Yılmaz, A. (2012a). Çocuk Eğitiminde Masalın Yeri (Binbir Gece Masalları Örneği), *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı:25, 299-306.
- Yılmaz, N. (2012b). *Türk Çocuk Edebiyatı Kitaplarındaki Çocuk Gerçekliğine Eleştirel Bir Bakış*. Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yurtseven, L. (2011). *Annelerin Çocuklarına Hikaye Okumasının Çocukların Sosyal Beceri Gelişimine Etkisinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Malatya.
- Yurtseven, L. ve Kurt, G. (2013). Okul Öncesi Eğitimin ve Annelerin Hikaye Kitabı Okumasının Çocukların Sosyal Beceri Gelişimi ile İlişkisi, *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı:2, 99-119.